CZU: 159.942:159.947.2:615.851.1 **https://doi.org/10.59295/sum9(189)2025_30**

EMOȚIILE NEGATIVE ȘI IMPACTUL LOR ASUPRA PROCESULUI DECIZIONAL: PERSPECTIVE COGNITIVE ȘI COMPORTAMENTALE

Raisa CERLAT,
Universitatea de Stat din Moldova

Articolul își propune să investigheze impactul emoțiilor negative asupra procesului decizional prin integrarea perspectivelor cognitive și comportamentale. Obiectivul principal este de a evidenția modul în care emoții precum frica, furia sau vinovăția distorsionează evaluarea alternativelor, percepția riscului și alegerile comportamentale în situațiile decizionale. Metoda de cercetare utilizată este o analiză teoretică și integrativă a literaturii de specialitate din domeniile psihologiei cognitive, neuroștiinței și psihoterapiilor bazate pe dovezi. Rezultatele sintetizate arată că emoțiile negative influențează atât procesele mentale (prin prejudecăți cognitive și distorsiuni evaluative), cât și comportamentele decizionale (prin mecanisme învățate de evitare sau impulsivitate). Studiul subliniază valoarea modelelor terapeutice integrative, cum ar fi terapia cognitiv-comportamentală și terapia rațional-emotiv-comportamentală, în restructurarea gândirii disfuncționale și reglarea emoțiilor. Concluzia subliniază faptul că, atunci când sunt gestionate corespunzător, emoțiile negative pot deveni factori adaptativi în procesul decizional.

Cuvinte-cheie: *comportament, emoții negative, perspectivă cognitivă, proces decizional, terapie cognitiv-comportamentală.*

NEGATIVE EMOTIONS AND THEIR IMPACT ON THE DECISION-MAKING PROCESS: COGNITIVE AND BEHAVIORAL PERSPECTIVES

The article aims to investigate the impact of negative emotions on the decision-making process by integrating cognitive and behavioral perspectives. The main objective is to highlight how emotions such as fear, anger, or guilt distort the evaluation of alternatives, risk perception, and behavioral choices in decision-making situations. The research method employed is a theoretical and integrative analysis of specialized literature from the fields of cognitive psychology, neuroscience, and evidence-based psychotherapies. The synthesized results show that negative emotions influence both mental processes (through cognitive biases and evaluative distortions) and decision-making behaviors (through learned mechanisms of avoidance or impulsivity). The study emphasizes the value of integrative therapeutic models, such as cognitive-behavioral therapy and rational-emotive behavior therapy, in restructuring dysfunctional thinking and regulating emotions. The conclusion underscores that, when properly managed, negative emotions can become adaptive factors in the decision-making process.

Keywords: *behavior, negative emotions, cognitive perspective, decision-making process, cognitive-behavioral therapy.*

Introducere

Luarea deciziilor este un proces fundamental în viața umană, afectând toate domeniile – de la alegerea unui traseu profesional, până la reacțiile în situații de criză. Deși mult timp acest proces a fost analizat predominant dintr-o perspectivă rațional-cognitivă, cercetările contemporane relevă faptul că emoțiile joacă un rol esențial în modul în care indivizii percep, evaluează și aleg între alternative.

Dintre toate categoriile de emoții, emoțiile negative – cum ar fi frica, furia, tristețea sau vinovăția – au un impact deosebit asupra procesului decizional, influențând biasurile cognitive, nivelul de risc perceput, motivația și comportamentele de evitare sau impulsivitate. În context organizațional sau educațional, deciziile afectate de emoții negative pot duce la alegeri iraționale, regresii funcționale sau comportamente dezadaptative [12].

În prezent, psihologia cognitivă și cea experiențială converg în ideea că deciziile nu sunt niciodată

complet raționale, ci sunt influențate de contextul emoțional intern al individului. Daniel Kahneman, laureat al Premiului Nobel, arată în lucrarea *Gândire rapidă, gândire lentă* [10] că sistemul decizional rapid (emoțional, intuitiv) domină frecvent în situații cotidiene, iar emoțiile au un rol de filtru în interpretarea realității. Pe de altă parte, Antonio Damasio, în lucrările sale despre rolul afectelor în luarea deciziilor, susține că emoțiile sunt indispensabile unei decizii eficiente, chiar dacă acestea nu sunt conștientizate [4].

Mai recent, studiile din neuroștiințe au confirmat aceste ipoteze, arătând că structuri precum amigdala și cortexul prefrontal ventromedial sunt esențiale în medierea relației dintre stările emoționale negative și alegerile comportamentale. În același timp, psihologia comportamentală subliniază rolul învățării emoționale prin recompensă/pedeapsă în formarea deciziilor automate sau evitante [2].

În contextul acestor evoluții, tema articolului de față este justificată de necesitatea de a explora și integra perspectivele cognitive și comportamentale asupra modului în care emoțiile negative modelează, influențează sau distorsionează luarea deciziilor. Înțelegerea acestor interacțiuni este importantă atât pentru dezvoltarea unor modele teoretice mai complexe, cât și pentru intervenții practice în psihoterapie, psihologie educațională, judiciară sau organizațională.

Rezultate și discuții

Emoțiile negative: delimitări conceptuale și funcții. Emoțiile negative au fost, de-a lungul timpului, subiect de interes major în psihologie, nu doar datorită influenței lor asupra sănătății mintale, ci și pentru impactul semnificativ pe care îl au asupra funcționării cognitive și comportamentale. În literatura de specialitate, emoțiile sunt definite ca reacții psihofiziologice complexe declanșate de evaluarea subiectivă a unor evenimente relevante pentru individ [14, 3]. În mod tradițional, emoțiile sunt clasificate în emoții pozitive (bucurie, entuziasm, recunoștință) și emoții negative (tristețe, frică, furie, vinovăție, dezgust). Emoțiile negative sunt adesea percepute ca fiind dezadaptative, însă cercetările recente subliniază faptul că ele îndeplinesc funcții esențiale de supraviețuire și autoreglare [5].

Emoțiile negative nu reprezintă un grup omogen, ci variază în funcție de dimensiunile evaluative (valență, intensitate, control perceput) și de tipul de reacție declanșată. Este important de menționat că nu emoția în sine este problematică, ci disfuncționalitatea acesteia în ceea ce privește intensitatea, durata sau contextul de manifestare. Astfel, o emoție negativă tranzitorie poate contribui la adaptare, în timp ce una persistentă sau disproporționată poate afecta luarea deciziilor și funcționarea globală a individului [9]. Astfel, emoțiile negative pot exercita și roluri funcționale clare în reglarea comportamentului și în adaptarea la mediu. Damasio [4] afirmă că emoțiile servesc ca semnale interioare care orientează atenția, prioritizează informațiile și facilitează învățarea din experiențe trecute. În plus, acestea contribuie la:

- Evaluarea rapidă a pericolelor – frica permite reacții de tip „luptă sau fugi”;
- Protejarea valorilor personale și sociale – furia apare în fața nedreptății sau a violării normelor morale;
- Motivarea schimbării comportamentului – vinovăția sau rușinea pot încuraja repararea greșelilor;
- Consolidarea legăturilor sociale – exprimarea adecvată a tristeții poate atrage sprijin și empatie din partea celorlalți.

Din perspectiva teoriei evaluative, propusă de Lazarus [11], emoțiile negative apar în urma unei evaluări cognitive care indică un dezechilibru între cerințele situației și resursele percepute ale individului. Astfel, ele nu sunt simple reacții automate, ci reflectă modul în care persoana interpretează și atribuie semnificație contextului. În această ordine de idei, emoțiile negative nu trebuie înțelese ca opuse funcționării psihice normale, ci ca parte integrantă a acesteia, influențând modul în care gândim, decidem și acționăm. Studiul lor oferă o înțelegere mai profundă a proceselor decizionale și deschide căi de optimizare a răspunsurilor umane în contexte emoțional provocatoare.

Procesul decizional: fundamente cognitive și comportamentale. Procesul decizional reprezintă una dintre cele mai complexe activități psihice umane, implicând analiza alternativelor, anticiparea consecințelor și selecția opțiunii considerate cea mai potrivită într-un anumit context. În literatura psihologică, luarea deciziilor a fost abordată preponderent din două perspective majore: perspectiva cognitivă, care subliniază rolul proceselor mentale raționale, și perspectiva comportamentală, care accentuează influențele externe, contextuale și învățate asupra comportamentului decizional.

Perspectiva cognitivă consideră luarea deciziilor ca fiind un proces deliberativ, bazat pe procesarea informației, evaluarea alternativelor și selecția rațională a celei mai avantajoase opțiuni [6]. În această viziune, individul este perceput ca un procesator de informații, iar deciziile sunt rezultatul interacțiunii dintre atenție, memorie, judecată și raționament logic.

Unul dintre cele mai influente modele din acest domeniu este modelul dual al procesării, care descrie existența a două sisteme complementare [10]:

- ***Sistemul 1*** – rapid, intuitiv, automat și puternic influențat de factori emoționali;
- ***Sistemul 2*** – lent, deliberativ, logic și controlat conștient.

Deși *Sistemul 2* este asociat cu raționalitatea clasică, cercetările arată că în majoritatea situațiilor cotidiene deciziile sunt luate mai frecvent prin intermediul *Sistemului 1*, ceea ce le face mai susceptibile la erori, biasuri cognitive și influențe emoționale.

În plus, perspectiva cognitivă evidențiază faptul că emoțiile pot distorsiona procesele evaluative, modificând percepția riscului, anticiparea consecințelor și disponibilitatea de a acționa. Astfel, cogniția și emoția nu sunt entități opuse, ci profund interconectate.

Perspectiva comportamentală, derivată din behaviorismul clasic și operațional, explică procesul decizional în termeni de asocieri învățate, consecințe ale acțiunilor și condiționări sociale sau culturale. În această paradigmă, deciziile sunt văzute mai degrabă ca reacții învățate la stimulii din mediu decât ca rezultate ale unui raționament conștient. B.F. Skinner susținea că alegerile umane sunt guvernate de istoricul recompenselor și pedepselor. Comportamentele decizionale tind să se repete dacă au fost întărite pozitiv și să fie evitate dacă au fost urmate de consecințe negative. În acest sens, emoțiile negative pot acționa ca stimuli aversivi, conducând la evitarea anumitor opțiuni, chiar dacă acestea sunt logic favorabile. Din perspectiva învățării sociale, comportamentele decizionale pot fi modelate prin observație, imitație și întărire indirectă, fiind influențate de normele sociale, așteptările grupului și emoțiile asociate cu conformarea sau devianța [1].

Astfel, atât abordările cognitive, cât și cele comportamentale oferă explicații complementare asupra mecanismelor decizionale. Pe de o parte, procesele interne precum evaluarea, anticiparea și raționamentul sunt esențiale pentru selecția conștientă a opțiunilor. Pe de altă parte, contextul social, condiționările învățate și emoțiile negative pot devia, sabota sau modela alegerile, uneori chiar fără conștientizare deplină.

Înțelegerea aprofundată a interacțiunii dintre aceste perspective este esențială pentru explicarea modului în care emoțiile negative pot conduce la decizii dezadaptative sau, dimpotrivă, la comportamente de protecție și conservare.

Impactul emoțiilor negative asupra luării deciziilor. Emoțiile negative joacă un rol semnificativ în procesul decizional, influențând atât modul în care oamenii evaluează situațiile, cât și comportamentele care rezultă din aceste evaluări. În timp ce emoțiile pozitive pot facilita explorarea, creativitatea și flexibilitatea cognitivă, emoțiile negative tind să îngusteze atenția, să accentueze percepția riscului și să favorizeze decizii rapide, uneori impulsive sau defensiv-evitative.

Din punct de vedere cognitiv, emoțiile negative afectează direct mecanismele de evaluare, anticipare și raționament implicate în luarea deciziilor. Stări precum frica, anxietatea sau tristețea pot distorsiona procesul de luare a deciziilor prin următoarele mecanisme:

- Biasuri cognitive: emoțiile negative pot induce o supraevaluare a riscurilor și o subevaluare a beneficiilor. Persoanele anxioase, de exemplu, sunt mai predispuse să anticipeze rezultate negative și să evite deciziile riscante.
- Atenție selectivă: sub influența stresului emoțional, atenția este direcționată către stimuli negativi sau amenințători, ceea ce poate restrânge repertoriul opțiunilor percepute ca disponibile.
- Memorie afectivă: emoțiile negative activează conținuturi de memorie congruente afectiv, ceea ce poate duce la supraestimarea consecințelor nefavorabile pe baza experiențelor trecute.
- Evaluare distorsionată a controlului: anxietatea și tristețea reduc percepția controlului asupra situației, ceea ce determină o preferință pentru opțiuni sigure, chiar dacă acestea nu sunt cele mai avantajoase [13].

Studiile neurocognitive au confirmat implicarea amigdalei și cortexului prefrontal în modularea deciziilor sub influența emoțiilor negative. Dezechilibrul dintre aceste structuri poate duce la dominarea impulsurilor afective în detrimentul gândirii raționale [13].

În cadrul ***paradigmei comportamentale***, emoțiile negative sunt privite ca stimuli aversivi care determină o serie de reacții învățate și automatizate, ce influențează deciziile prin evitarea disconfortului emoțional sau prin căutarea recompenselor imediate.

- Evitarea deciziilor incomode: frica sau vinovăția pot conduce la procrastinare sau non-decizie, printr-un mecanism de evitare a situațiilor generatoare de stres. Astfel, comportamentul decizional este inhibat în loc să fie ghidat rațional.
- Impulsivitate afectivă: în prezența furiei sau frustrării, indivizii pot manifesta comportamente impulsive, fără a analiza consecințele. Aceste reacții sunt adesea modelate de istoricul de întăriri și nu reflectă o alegere conștientă.
- Învățare prin întărire negativă: deciziile pot fi influențate de dorința de a scăpa de o emoție negativă, ceea ce determină alegeri rapide, dar dezadaptative (de ex., consum de substanțe, comportamente de evitare socială etc.).
- Modelare socială: în contexte emoțional tensionate, indivizii pot imita deciziile altora (conformism afectiv), mai ales dacă aceștia par să fi evitat o consecință negativă. Acest fenomen este explicat de învățarea socială și mecanismele de evitare vicariantă [2].

Atât perspectiva cognitivă, cât și cea comportamentală oferă explicații relevante și complementare privind modul în care emoțiile negative influențează procesul decizional. ***Analiza comparativă a celor două abordări*** permite o înțelegere mai nuanțată a mecanismelor implicate, evidențiind atât punctele de convergență, cât și diferențele semnificative. Un prim punct comun între cele două perspective constă în recunoașterea influenței majore a emoțiilor negative asupra luării deciziilor. Ambele modele subliniază faptul că deciziile nu sunt procese exclusiv raționale, ci sunt modelate sau influențate de stările afective ale individului. Indiferent de paradigma teoretică, emoțiile negative sunt considerate determinante contextuale care pot conduce la decizii rapide, defensiv-adaptative sau eronate.

De asemenea, ambele perspective implică ideea că experiența anterioară (cognitivă sau comportamentală) contribuie la formarea unor tipare decizionale recurente. Astfel, evaluările cognitive sunt influențate de memoria emoțională, iar comportamentele decizionale se învață și se întăresc prin experiențele afective repetate.

Diferențele de abordare dintre cele două perspective țin, în principal, de modul de conceptualizare a procesului decizional și de natura cauzalității atribuite emoțiilor:

- Abordarea cognitivă pune accent pe procesele mentale interne, cum ar fi evaluarea riscului, anticiparea consecințelor și biasurile cognitive. Emoțiile sunt văzute ca rezultate ale unor evaluări subiective, iar influența lor asupra deciziilor este mediată de distorsiuni ale gândirii.
- Abordarea comportamentală, în schimb, se axează pe relația stimul–răspuns, considerând emoțiile negative drept stimuli aversivi care modelează comportamentul prin mecanisme de condiționare. Aici, accentul cade mai puțin pe interpretare și mai mult pe consecințele acțiunilor și pe patternurile învățate prin întărire sau evitare.

Mai mult, în timp ce modelul cognitiv este preocupat de raționamentele disfuncționale și de modificarea lor prin restructurare cognitivă, modelul comportamental vizează schimbarea comportamentului decizional prin expunere graduală, desensibilizare sau recondiționare.

Având în vedere aceste complementarități, atât literatura de specialitate, cât și practica terapeutică, recurge tot mai frecvent la abordări integrative, care să reunească atât dimensiunea cognitivă, cât și pe cea comportamentală a procesului decizional influențat de emoții.

Terapia cognitiv-comportamentală (TCC) oferă un cadru integrativ care valorifică aportul ambelor perspective: cognitivă și comportamentală. Această abordare pornește de la premisa că gândurile disfuncționale și credințele iraționale generează emoții negative intense, care, la rândul lor, conduc la comportamente dezadaptative, inclusiv decizii impulsive, evitante sau rigide [2].

De exemplu, o persoană care se confruntă cu o decizie dificilă (schimbarea locului de muncă, confruntarea cu o autoritate etc.) poate experimenta anxietate, vinovăție sau neajutorare, nu neapărat din cauza situației în sine, ci a gândurilor distorsionate asociate (ex: „dacă greșesc, nu voi mai primi nicio altă oportunitate”).

Această distorsionare cognitivă poate duce la: decizii de evitare (amânarea alegerii), decizii impulsive (alegere sub presiunea emoției intense) sau blocaj decizional (incapacitatea de a acționa).

Terapia cognitiv-comportamentală intervine prin:

- identificarea gândurilor iraționale care alimentează emoția negativă;
- restructurarea cognitivă, adică reformularea acestor gânduri în variante realiste, logice și funcționale;
- tehnici comportamentale, care presupun expunere graduală, luarea de decizii în condiții controlate, antrenarea toleranței la incertitudine.

Astfel, TCC reduce influența emoțiilor negative asupra procesului decizional prin cultivarea unui stil de gândire rațional și a unor comportamente funcționale și adaptative.

O formă specifică de terapie cognitiv-comportamentală, care pune în mod explicit accent pe legătura circulară dintre cogniții, emoții și comportamente este ***Terapia raţional-emotivă şi comportamentală*** (REBT) [7]. În modelul REBT, dificultățile decizionale cauzate de emoții negative apar, de regulă, din convingeri iraționale de tip absolutist, precum: *„Trebuie să iau mereu decizia perfectă”, „Dacă greșesc, înseamnă că sunt un eșec”, „Nu pot suporta incertitudinea” etc.*

Aceste convingeri generează emoții intense și disfuncționale (ex: anxietate paralizantă, rușine toxică, furie incontrolabilă), care afectează procesul decizional. REBT distinge clar între: emoții negative sănătoase (ex: regret, îngrijorare realistă, tristețe adaptativă) și emoții negative nesănătoase (ex: vinovăție excesivă, panică, furie irațională).

În contextul deciziilor, REBT ajută individul să identifice convingerile rigide care îl împiedică să decidă rațional, să le dispute logic și empiric, punând întrebări precum: „Este această convingere rațională? Mă ajută să decid eficient?” și să adopte un sistem de valori și decizie mai flexibil, tolerând incertitudinea și acceptând imperfecțiunea umană.

REBT este deosebit de eficientă în dezamorsarea emoțiilor negative toxice care conduc la blocaje sau la decizii auto-sabotante. De exemplu, o persoană care nu poate lua o decizie din frică de eșec, în REBT va învăța să înlocuiască gândul *„Trebuie să am succes, altfel nu valorez nimic”* cu *„Aș prefera să am succes și fac tot ceea ce depinde de mine în acest sens, dar pot accepta și eșecul, fără a mă eticheta negativ”* [7].

Astfel, atât TCC, cât și REBT, oferă dovezi că emoțiile negative nu trebuie eliminate, ci înțelese și reglate, iar deciziile pot deveni mai clare și mai eficiente atunci când individul învață să:

- își identifice gândurile și convingerile dezadaptative
- își restructureze emoțiile negative nesănătoase în trăiri mai funcționale
- și să-și antreneze comportamente de decizie echilibrate, chiar și în condiții de stres sau incertitudine [8].

Concluzii

Studiul de față a evidențiat rolul esențial pe care emoțiile negative îl joacă în cadrul procesului decizional, punând în lumină interferențele profunde dintre dimensiunile afective, cognitive și comportamentale ale funcționării umane. Departe de a fi simple distorsiuni emoționale cu efecte perturbatoare, emoțiile negative se constituie în agenți reglatorii ai comportamentului, contribuind la evaluarea rapidă a situațiilor, anticiparea consecințelor și orientarea deciziilor în funcție de prioritățile interne ale individului.

Analiza comparativă a celor două paradigme majore – cognitivă și comportamentală – relevă o complementaritate explicativă în înțelegerea deciziilor influențate de stări afective negative. Perspectiva cognitivă subliniază faptul că aceste emoții afectează sistematic procesele de percepție, atenție și memorie, generând biasuri cognitive și distorsiuni evaluative care pot conduce la alegeri dezadaptative. În același timp, paradigma comportamentală explică aceste alegeri prin prisma istoricului de învățare, al condiționărilor externe și al funcției de evitare a disconfortului emoțional, accentuând caracterul reactiv și automatizat al multor comportamente decizionale.

Convergența dovezilor empirice provenite din psihologia cognitivă, comportamentală și neuroștiințe, întărește ideea că procesul decizional este profund influențat de contextul afectiv intern al individului, în special în prezența emoțiilor negative cu valență intensă și durabilă. Această influență se exercită atât la nivelul deciziilor cotidiene, cât și în situații de criză, acolo unde percepția pericolului, controlul perceput și motivațiile implicite devin dominante.

Intervențiile terapeutice integrative, precum terapia cognitiv-comportamentală și terapia rațional-emotivă comportamentală, oferă cadrul optim pentru modificarea tiparelor decizionale dezadaptative. Acestea permit reconstrucția proceselor cognitive disfuncționale, restructurarea emoțiilor negative nesănătoase și modelarea comportamentului decizional într-o manieră congruentă cu realitatea obiectivă și valorile personale.

Emoțiile negative nu reprezintă în sine obstacole în calea luării unor decizii raționale, ci indicii ale unor dezechilibre între cerințele situaționale și resursele percepute ale individului. În măsura în care acestea sunt conștientizate, înțelese și reglate eficient, ele pot facilita luarea unor decizii adaptative, rezonante cu contextul și cu nevoile personale sau sociale.

Referințe bibliografice:

1. BANDURA, A. *Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory*. Prentice-Hall, 1986.
2. BRIES, S. *Terapia cognitiv-comportamentală. Cum să-ți îmbunătățești gândirea și viața prin TCC.* București: Editura ALL, 2015. 276 p. ISBN 978-606-587-273-8.
3. BRILLON M. *Emoțiile pozitive, emoțiile negative și sănătatea*. Iași: Polirom, 2010. 259 p. ISBN 978-973-46-1704-3.
4. DAMASIO, A. *Eroarea lui Descartes.* București: Humanitas, 2005. 332 p. ISBN 594-835-300-616-2.
5. EKMAN, P. *Emoții date pe față*. București: Trei, 2019. 352 p. ISBN 978-606-400-676-9.
6. ELLIS A. *Cum să te simți mai bine, să te faci mai bine și rămâi mai bine. Terapie profundă de autoajutorare pentru emoțiile tale*. București: Editura Trei, 2015. ISBN 978-606-719-166-0
7. ELLIS, A., MACLAREN C. *Terapia rațional-emotivă și comportamentală. Ghidul terapeutului.* București: Editura ALL, 2028. 198 p. ISBN 978-606-587-382-7
8. GREENBERG, A., MALBERG, N., TOMPKINS, M. *Lucrând cu emoția în terapia psihodinamică, terapia cognitiv-comportamentală și terapia centrată pe emoții.* București: Editura Trei, 2020. 311 p. ISBN 978-606-40-0743-8.
9. GROSS, J., THOMPSON, R. Emotion regulation: Conceptual foundations. În: *Handbook of emotion regulation,* Guilford Press, 2007.
10. KAHNEMAN, D. *Gândire rapidă, gândire lentă.* București: Publica, 2012. 749 p. ISBN 978-606-8360-15-7.
11. LAZARUS, R. *Emotion and Adaptation*. Oxford University Press, 1991.
12. LERNER, J., LI, Y., VALDESOLO, P. Emotion and decision making. *Annual Review of Psychology,* 66, 799–823, 2015.
13. PHELPS, E., LEMPERT, K., SOKOL-HESSNER, P. Emotion and decision making: Multiple modulatory neural circuits. *Annual Review of Neuroscience*, 37, 263–287, 2014
14. SARTRE, J-P. *Psihologia emoției.* București: Univers Enciclopedic Gold, 2010. 117 p. ISBN 978-606-8162-22-5.

Date despre autor:
Raisa CERLAT, doctor în psihologie, conferențiar universitar, Departamentul Psihologie, Universitatea de Stat din Moldova
ORCID: 0000-0001-6864-9939
E-mail: raisa.cerlat@usm.md

Prezentat: 30.09.2025